
Методологічні положення щодо складання допоміжних (сателітних) рахунків освіти в Україні

Передмова

Методологічні положення підготовлені на виконання заходів Стратегії розвитку державної статистики на період до 2012 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 1413-р, Програми розвитку системи національних рахунків (СНР) на період до 2010 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 07.04.2003 № 475, та з метою розвитку методології складання допоміжних (сателітних) рахунків.

Розвиток державної статистики передбачає гармонізацію національної системи показників з міжнародними стандартами на рівні, рекомендованому для статистичних служб країн – кандидатів на членство в Європейському Союзі. Відповідно до змісту модуля 1.03.01 "Статистика освіти" Компендуму Європейської статистичної комісії (Statistical Requirements Compendium, 2009 edition) одним із завдань статистичних служб співтовариства є забезпечення виробництва порівнянних статистичних індикаторів з освіти для актуалізації основного джерела даних "Запитальника по системах освіти" (UOE), який підготовлено Інститутом статистики ЮНЕСКО, Організацією економічного співробітництва та розвитку та Євростатом (UNESCO Institute of Statistics, OECD, Eurostat). Враховуючи, що до складу "Запитальника по системах освіти" включені таблиці щодо надходження коштів та розподілення фінансових потоків між основними учасниками національних систем освіти, Євростатом розроблені методологічні документи про складання допоміжних рахунків освіти, які базуються на визначені витрат.

Допоміжні (сателітні) рахунки – спеціальна структура обліку у форматі рахунків та таблиць, які відображають інформацію про конкретну галузь для отримання повного та систематизованого уявлення про неї. Допоміжні (сателітні) рахунки освіти призначені для отримання повної інформації про стан фінансування національних систем освіти на основі використання стандартних статистичних інструментів (класифікацій), адаптованих до національних умов та визначень.

Метою розроблення цих положень є:

- впровадження у національну статистику практики складання допоміжних рахунків освіти як інструменту, що спеціально розроблений для оцінки використання ресурсів у галузі;
 - забезпечення участі України у заповненні таблиць "Запитальника по системах освіти" (UOE) щодо фінансування системи освіти;
-

- документування джерел даних та методологічних підходів до здійснення розрахунків щодо розподілу та руху фінансових потоків між основними категоріями учасників національної системи освіти;
- поширення методологічних роз'яснень серед основних користувачів статистичної інформації для кращого розуміння можливостей щодо її використання для моніторингу та оцінки діяльності системи освіти, прогнозування її фінансових потреб.

При підготовці положень ураховані особливості національного бюджетного законодавства та існуючої на цей час інформаційної бази.

Загальні положення

Розвитку систем освіти, який спрямований на зростання інтелекту націй, приділяється велика увага в усьому світі. Однак цей розвиток потребує постійних фінансових витрат та їх обґрунтованого розподілення. Саме тому отримання більш точної інформації щодо фінансування систем освіти стає важливим елементом розроблення політики у цій галузі. Допоміжні рахунки освіти – широко визнаний у європейській статистичній практиці метод узагальнення, опису й аналізу фінансування національних систем освіти, який використовується для удосконалення їх діяльності. Розроблення допоміжних рахунків освіти започатковане у Франції, Нідерландах, Об'єднаному Королівстві та Норвегії упродовж 1980-1990 років та на цей час впроваджено в інших країнах Європейського Союзу. Методологія складання допоміжних рахунків освіти розроблена європейськими статистиками для забезпечення Європейської статистичної комісії співставними індикаторами щодо фінансових потоків, спрямованих країнами у цю галузь.

Крім того, допоміжні рахунки освіти можуть використовуватися і в інших нестатистичних цілях. Допоміжні рахунки освіти – це інструмент, придатний для інформування керівників у галузі освіти по таких питаннях: розробка стратегії, її реалізація, ведення політичного діалогу, моніторинг та оцінка діяльності всієї системи. У першу чергу рахунки призначенні для політиків та керівників, які можуть використати їх для поліпшення управління діяльністю системи освіти.

Це особливо важливо для визначення майбутніх завдань та цілей. За умови регулярного використання рахунки освіти допомагають відслідковувати тенденції витрат, що має значення для моніторингу та оцінки системи освіти. Дані рахунків освіти можуть використовуватися для прогнозування фінансових потреб системи освіти країни.

Інформація цих рахунків у поєднанні з нефінансовими даними, такими як рівень охоплення населення країни освітніми програмами, кількість учнів, охоплених певними освітніми ступенями або напрямами, та рівень споживання ресурсів постачальниками освітніх послуг, дозволяє політикам приймати обґрунтовані стратегічні рішення й уникнути потенційно несприятливих.

Допоміжні рахунки освіти - це стандартний набір таблиць, у яких представлені різні аспекти національних витрат на освіту. Рахунки охоплюють усі витрати на освіту в країні, включаючи державні, приватні та донорські. Крім визначення того, скільки коштів надходить із кожного з зазначених джерел, рахунки освіти показують рух фінансових потоків від одного учасника системи освіти до іншого. Таким чином, рахунки освіти містять інформацію про джерела фінансування системи освіти, фінансуючі організації, визначають фінансові ресурси усіх постачальників освітніх послуг та показують, на здійснення яких видів діяльності й у якому обсязі постачальники використовують кошти.

Інструменти

У якості інструментів у допоміжних рахунках освіти використовуються стандартні класифікації (додаток 1), адаптовані до певних національних особливостей відповідно до законодавств про освіту, які призначені для визначення всіх учасників системи освіти, серед яких розрізняють такі категорії:

Джерела фінансування (FS). Це групування містить інформацію про надходження коштів до системи освіти. Прикладами є сектор загального державного управління, домашні господарства, роботодавці, донорські організації. На рівні джерел фінансування визначаються суспільні кошти (державні) – кошти сектору загального державного управління та недержавні кошти.

Фінансуючі організації (EF) або фінансові посередники. Це групування містить інформацію про категорію учасників системи освіти, які отримують фінансові кошти від джерела та використовують їх для фінансування послуг освіти або пов'язаних з освітою. Це дуже важлива категорія, оскільки повноваження фінансових посередників дають їм можливість впливати на використання фінансових коштів або фактично здійснювати контроль над ними. Ця категорія містить інформацію про організацію фінансових коштів. Наприклад, якщо міністерство фінансів (джерело фінансування) розподіляє кошти міністерству освіти та науки (фінансовий посередник), то саме це відомство вирішує, як фактично отримані фінансові кошти розподілити в системі освіти. У якості прикладів можна навести й інші міністерства та відомства: міністерство оборони, міністерство внутрішніх справ, міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту тощо.

Центральні органи державного управління (EF.1.1) здійснюють пряме фінансування управління освітою (фактичне колективне споживання) та надання послуг і супутніх товарів (підручники) у цій галузі.

Регіональні та місцеві органи управління (EF.1.2) також здійснюють пряме фінансування управління освітою та іноді відіграють більш суттєву роль, ніж центральні органи державного управління, у наданні послуг у

галузі освіти та фактично можуть майже у повному обсязі фінансувати освіту певного ступеня.

Приватні фірми та корпорації (**EF.2.1**) здійснюють фінансування послуг та супутніх товарів освіти для своїх працівників за рахунок коштів роботодавців.

Домашні господарства (**EF.2.2**) здійснюють пряму оплату послуг і супутніх товарів освіти за рахунок власних доходів.

Інший світ (**EF.3**) здійснює фінансування послуг та товарів у вигляді міжнародної допомоги.

Постачальники освітніх послуг (ЕР) або провайдери. Ця категорія учасників визначається кінцевими споживачами фінансових коштів системи освіти. Постачальники – це організації, які забезпечують освітні послуги. Прикладами є дошкільні заклади, загальноосвітні навчальні заклади, професійно-технічні навчальні заклади, вищі навчальні заклади всіх рівнів акредитації тощо. Класифікування постачальників освітніх послуг здійснюється з метою об'єднання різних інституційних одиниць у групи, які можна порівняти на міжнародному рівні. Для забезпечення такого порівняння використовується групування постачальників послуг за ступенями освіти відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (МСКО).

Функції освіти або види діяльності (ЕС) – це види діяльності, які здійснюють постачальники освітніх послуг за рахунок отриманих коштів. Інформація цього рівня забезпечує відповідь на питання, на здійснення яких видів діяльності (надання видів продукції) і в якому обсязі провайдери використовують кошти та про види освітніх послуг або заходів, які здійснювалися у країні. Прикладами є надання освітніх послуг і адміністративні заходи у системі освіти, а також супутні види діяльності: харчування, медичне обслуговування, перевезення школярів, постачання підручників.

Основні категорії наведених вище класифікацій за потребою розподіляються на більш детальні підкатегорії та кодуються цифровими значеннями. Наприклад, джерела фінансування можуть розподілятися на державні кошти, приватні кошти, кошти іншого світу.

Таким чином, учасники системи освіти в таблицях допоміжних рахунків освіти представлені шляхом скороченої назви класифікації, цифровим кодом, а потім повною назвою підкатегорії.

Таблиці рахунків освіти повинні відповідати стандартній методологічній структурі міжнародних класифікацій. Одночасно структура стандартних міжнародних класифікацій дозволила Україні адаптувати стандарти шляхом створення підкатегорій з урахуванням специфіки своєї системи освіти. Ці підкатегорії дозволили включити в національну систему допоміжних рахунків освіти характеристики, які є важливими для України, одночасно підтримуючи та використовуючи поняття, визначені на міжнародному рівні як стандарти. Ефективні підкатегорії відповідають таким критеріям:

- Політична значимість. Створення нових підкатегорій пов'язане з додатковою роботою, тому можливість їх застосування повинна відповідати існуючій політиці в системі освіти.
- Стандарти. Підкатегорії повинні розроблятися відповідно до міжнародних стандартів та правил.
- Гнучкість. Специфічні потреби та інтереси країни повинні підпорядковуватися загальним правилам.
- Взаємовиключення. Підкатегорії повинні бути взаємовиключаючими та повними для того, щоб кожна операція могла бути віднесена лише до однієї з них.
- Реалізація. Для підкатегорії необхідно забезпечити збір даних по витратах.

Таблиці допоміжних рахунків освіти

У системі допоміжних рахунків освіти витрати освіти організовані та зведені у рамках трьох основних таблиць. Крім того, статистичні служби відповідно до особливостей національних законодавств про освіту складають додаткові таблиці. Всі таблиці двовимірні та показують рух фінансових потоків від однієї категорії учасників до іншої. Кожний учасник процесу віднесений до певної категорії відповідно до стандартної методології рахунків освіти.

В основу концепції допоміжних рахунків освіти покладено визначення поняття витрат на освіту. Аналіз витрат дозволяє більш точно, ніж аналіз статей, наприклад державних бюджетів, оцінювати використання коштів, виділених за кошторисом витрат, які в кінцевому випадку не завжди використовуються за призначенням.

При оцінці національних витрат на освіту враховують усі види надходжень коштів у систему освіти. Витрати міжнародних організацій на освіту для резидентів певної країни також уважаються національними витратами на освіту.

Основний набір таблиць допоміжних рахунків освіти, який рекомендується складати з використанням вищепередивих інструментів та аналізувати країнам, показує рух фінансових потоків:

- від постачальників послуг освіти до функцій освіти (видів діяльності);
- від джерел фінансування/фінансуючих організацій до постачальників послуг освіти;
- від джерел фінансування/фінансуючих організацій до функцій освіти (видів діяльності).

Крім того, існує ряд додаткових таблиць, які надають можливість показати рух фінансових потоків від: фінансуючих організацій до функцій освіти по окремих постачальниках послуг освіти (окремих типах закладів та освітніх ступенів). Існують також додаткові таблиці, що демонструють

середні витрати на одного учня/студента по всіх постачальниках освітніх послуг (освітніх ступенях) за фінансуючими організаціями та видами діяльності.

Джерела даних

Звіт про виконання державного бюджету.

Звіт про виконання місцевих бюджетів.

Державні статистичні спостереження з питань діяльності підприємств сфери послуг (форма №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг").

Вибіркове обстеження умов життя домогосподарств.

Державні статистичні спостереження зі статистики освіти (форми №2-3 нк "Звіт вишого навчального закладу на початок навчального року" та №85-к "Звіт дошкільного навчального закладу за рік").

Вибіркове модульне обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий Банк, 2005 рік (модуль освіта).

Адміністративні дані Міністерства освіти та науки України (форми №76-рвк "Зведений звіт даних загальноосвітніх навчальних закладів на початок навчального року", №3В-1 "Зведений звіт вечірніх (змінних) шкіл на початок навчального року" та №3 (профтех) "Зведений звіт про контингент учнів та слухачів професійно-технічних навчальних закладів за рік").

Накази Міністерства освіти та науки України "Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи".

Визначення обсягів коштів, спрямованих на освіту за джерелами фінансування

Код	Опис коду	Порядок визначення
FS.1	Державні кошти	Сума FS.1.1; FS.1.2
FS.1.1	Кошти державного бюджету	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), видатки на освіту, функціональний код 0900 за виключенням функціональних кодів 0960 "позашкільні заклади освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми", 0980 "наукові дослідження та розробки в галузі освіти" та 0990 "інші заклади та заходи у сфері освіти".
FS.1.2	Кошти місцевих бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя	Звіт про виконання місцевих бюджетів (за рік), видатки на освіту, функціональний код 0900 за виключенням функціональних кодів 0960 "позашкільні заклади освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми", 0980 "наукові дослідження та розробки в галузі освіти" та 0990 "інші заклади та заходи у сфері освіти".
FS.2	Недержавні кошти	Сума FS.2.1; FS.2.2
FS.2.1	Кошти роботодавців	Обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані підприємствам, установам,

		організаціям (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, сума рядків 4 та 5).
FS.2.2	Кошти домашніх господарств	Витрати на освіту (послуги освіти та супутня продукція) домогосподарств за рік (послуги освіти за ступенями відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти та придбання підручників, шкільного одягу, канцелярських товарів тощо): обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані населенню (оплачені населенням) (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, рядок 3); витрати домогосподарств на підручники та матеріали для навчання, утримання шкільних приміщень, форму та інший одяг, харчування тощо – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк як альтернативне джерело інформації - результати обстеження умов життя домогосподарств за поточний рік.
FS.3	Увесь інший світ	Кошти донорів

Розподіл коштів, спрямованих на освіту за фінансуючими організаціями

Код	Опис коду	Порядок визначення
EF.1	Державний сектор	Сума EF.1.1; EF.1.2
EF.1.1	Центральний уряд	Сума EF.1.1.1 - EF.1.1.11
EF.1.1.1	<i>Міністерство освіти та науки</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 220, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950 та за кодом 0970.
EF.1.1.2	<i>Міністерство внутрішніх справ</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 100, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
EF.1.1.3	<i>Міністерство культури і туризму</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 180, кошти за програмами розподілені між

		функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.4</i>	<i>Міністерство оборони</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 210, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.5</i>	<i>Міністерство охорони здоров'я</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 230, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.6</i>	<i>Міністерство праці і соціальної політики</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 250, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.7</i>	<i>Міністерство аграрної політики</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 280, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.8</i>	<i>Міністерство транспорту та зв'язку</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 310, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.9</i>	<i>Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 340, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.10</i>	<i>Міністерство фінансів</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування код відомства 350, кошти за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.
<i>EF.1.1.11</i>	<i>Інші міністерства та відомства</i>	Звіт про виконання державного бюджету (за рік), програмна класифікація, відповідно до структури її кодування коди міністерств та відомств, які були розпорядниками коштів державного бюджету, що спрямовані на освіту та за програмами розподілені між функціональними бюджетними кодами від 0910 до 0950.

EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	Звіт про виконання місцевих бюджетів (за рік), видатки на освіту за функціональними кодами від 0910 до 0950 та код 0970.
EF.2	Недержавний сектор	Сума EF.2.1; EF.2.2
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	Обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані підприємствам, установам, організаціям (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, сума рядків 4 та 5).
EF.2.2	Домашні господарства	Витрати на освіту (послуги освіти та супутня продукція) домогосподарств за рік (послуги освіти за ступенями відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти та придбання підручників, шкільного одягу, канцелярських товарів тощо): обсяг послуг, реалізованих закладами освіти за видами економічної діяльності: початкова загальна освіта, середня освіта, вища освіта, освіта дорослих та інші види освіти, що були надані населенню (оплачені населенням) (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, рядок 3); витрати домогосподарств на підручники та матеріали для навчання, утримання шкільних приміщень, форму та інший одяг, харчування тощо – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк як альтернативне джерело інформації - результати обстеження умов життя домогосподарств за поточний рік.
EF.3	Увесь інший світ	Кошти донорів

**Розподіл коштів, спрямованих на освіту за постачальниками
(провайдерами) послуг освіти**

Код	Опис коду	Порядок визначення
EP.1	Початкова загальна освіта	Сума EP.1.1; EP.1.2
EP.1.1	Допочаткове навчання	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0910 (дошкільні заклади освіти, дитячі будинки в т.ч. сімейного типу)+кошти роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.10.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом

		економічної діяльності 80.10.1 (КВЕД)).
EP.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	% (експертно на основі розподілу кількості учнів за різними ступенями освіти за МСКО) від даних звітів про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, сума кодів 0921; 0922; 0923, що дорівнює коду 0920 (Загальноосвітні навчальні заклади, у.т. школа-дитячий садок, інтернат при школі, спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми), вечірні (змінні школи); Загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати – загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей у галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї; Загальноосвітні спеціальні навчальні заклади – загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати; загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків; спеціальні загальноосвітні школи)+ % (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970 +% коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД)) +% коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
EP.2	Середня освіта	Сума EP.2.1; EP.2.2
EP.2.1	Перший етап середньої освіти/Другий етап базової освіти	% (експертно на основі розподілу кількості учнів за різними ступенями освіти за МСКО) від даних звітів про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, сума кодів 0921; 0922; 0923, що дорівнює коду 0920 (Загальноосвітні навчальні заклади, у.т. школа-дитячий садок, інтернат при школі, спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми), вечірні (змінні школи); Загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати – загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей у галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї; Загальноосвітні спеціальні навчальні заклади – загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати;

		загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків; спеціальні загальноосвітні школи)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970 + % коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+% коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
EP.2.2	Другий етап середньої освіти	% (експертно на основі розподілу кількості учнів за різними ступенями освіти за МСКО) від даних звітів про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, suma кодів 0921; 0922; 0923, що дорівнює коду 0920 (Загальноосвітні навчальні заклади, у.т. школа-дитячий садок, інтернат при школі, спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми), вечірні (змінні школи); Загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати – загальноосвітні спеціалізовані школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей у галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї; Загальноосвітні спеціальні навчальні заклади – загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати; загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків; спеціальні загальноосвітні школи)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970+% коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+ % коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 за видами економічної діяльності 80.10.2 та 80.21.1 (КВЕД))+кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
EP.3	Післясередня, не вища освіта	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0930 (Професійно-технічні заклади освіти; професійно-технічні училища соціальної реабілітації)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970+кошти роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.22.0 (КВЕД)) + кошти домашніх господарств

		(відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.22.0 (КВЕД))+ кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти. відповідного ступеня
EP.4	Перший етап вищої освіти	Сума EP.4.1; EP.4.2
EP.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0941 (Вищі навчальні заклади I і II рівнів акредитації)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970+% (експертно) коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД)) + % (експертно) коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД))+ кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
EP.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0942 (Вищі навчальні заклади III і IV рівнів акредитації)+% (експертно) витрат бюджетів за кодом 0970 + % (експертно) коштів роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД)) + % (експертно) коштів домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.3 (КВЕД))+ кошти домашніх господарств на супутню продукцію для отримання освіти відповідного ступеня.
EP.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/післядипломна освіта	Звіт про виконання державного та місцевих бюджетів за функціональною класифікацією, код 0950 (Заклади післядипломної освіти III - IV рівнів акредитації (академії, інститути, центри підвищення кваліфікації, перепідготовки, вдосконалення; інші заклади і заходи післядипломної освіти))+ кошти роботодавців (відповідно до EF.2.1 лише за видом економічної діяльності 80.42.0 (КВЕД)) + кошти домашніх господарств (відповідно до EF.2.2 лише за видом економічної діяльності 80.42.0 (КВЕД)).

Розподіл коштів, спрямованих на освіту за функціями освіти

Код	Опис коду	Порядок визначення
EC.1	Послуги у сфері освіти	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+0921+0922+0923+0930+0941+0942+0950 (сума кодів 1110+1120+1131+1136+1137+1138+1139+1150+1170)+кошти роботодавців (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, сума рядків 4 та 5)+кошти домашніх господарств (форма державної статистичної звітності №1-послуги (річна) "Звіт про обсяги реалізованих послуг", гр.1, рядок 3).
EC.2	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Сума EC.2.1; EC.2.2; EC.2.3
EC.2.1	Медичні послуги	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+ 0921+ 0922+ 0923+0930+ 0941+0942+0950, код 1132.
EC.2.2	Послуги харчування	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910 + 0921+ 0922+0923+0930+0941+0942+0950, код 1133+ витрати домогосподарств на харчування учнів/студентів – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
EC.2.3	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+ 0921+ 0922+0923+0930+0941+0942+0950, сума кодів 1160+1200+1140+(2000-2400)+ витрати домогосподарств на утримання шкільних приміщень – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
EC.3	Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	Сума EC.3.1; EC.3.2; EC.3.3; EC.3.4
EC.3.1	Інвентар та обмундирування	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+0921+ 0922+0923+0930+0941+0942+0950, код 1134+ витрати домогосподарств на форму та інший

		одяг для учнів/студентів – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
EC.3.2	Транспортні послуги	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+0921+0922+0923+0930+0941+0942+0950, код 1135
EC.3.3	Підручники та канцелярські товари	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією, код 0970+витрати домогосподарств на підручники та матеріали для навчання – експертно за результатами модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк.
EC.3.4	Фінансові послуги/трансферти населенню, стипендії, субсидії, поточні трансферти, капітальні трансферти	Звіт державного та місцевих бюджетів по видатках за функціональною класифікацією у розрізі кодів економічної бюджетної класифікації за сумою кодів 0910+ 0921+0922+0923+0930+0941+0942+0950, сума кодів 1310+1341+1342+1343+1350 +2400.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного комітету статистики України
від 15.02.2010р. № 57

Список використаних джерел

1. Закон України "Про освіту" від 23.05.1991 №1060-ХІІ із змінами і доповненнями.
 2. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 №2542-ІІІ із змінами і доповненнями.
 3. Міжнародна стандартна класифікація освіти. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури, 1997.
 4. Компендіум Європейської статистичної комісії (Statistical Requirements Compendium, 2009 edition).
 5. Review of Educational expenditure concepts in the UOE collection. European Commission, UOE sub-group on educational expenditure, 2007.
 6. Accounting basis and the definition of expenditure. European Commission, UOE sub-group on educational expenditure, 2007.
-

Додаток 1

Класифікації допоміжних рахунків освіти в Україні

Джерела фінансування

Джерела фінансування (Financing Sources (FS)) – організацій або інші суб'єкти, що виділяють кошти, які використовуються в системі освіти організаціями, що фінансують.

Код	Опис коду
FS.1	Державні кошти
FS.1.1	Кошти державного бюджету
FS.1.2	Кошти місцевих бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя
FS.2	Недержавні кошти
FS.2.1	Кошти роботодавців
FS.2.2	Кошти домашніх господарств
FS.3	У весь інший світ

Фінансуючі організації

Фінансуючі організації, (Financing Agents (EF)) – організацій або інші суб'єкти, що розпоряджаються коштами, які виділяються джерелами фінансування, для оплати отриманих результатів діяльності, що враховується в рамках допоміжних рахунків освіти.

Код *	Опис коду
EF.1	Державний сектор
EF.1.1	Центральний уряд
EF.1.1.1	<i>Міністерство освіти та науки</i>
EF.1.1.2	<i>Міністерство внутрішніх справ</i>
EF.1.1.3	<i>Міністерство культури і туризму</i>
EF.1.1.4	<i>Міністерство оборони</i>
EF.1.1.5	<i>Міністерство охорони здоров'я</i>
EF.1.1.6	<i>Міністерство праці і соціальної політики</i>
EF.1.1.7	<i>Міністерство аграрної політики</i>
EF.1.1.8	<i>Міністерство транспорту та зв'язку</i>
EF.1.1.9	<i>Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту</i>
EF.1.1.10	<i>Міністерство фінансів</i>
EF.1.1.11	<i>Інші міністерства та відомства</i>
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд
EF.2	Недержавний сектор
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації
EF.2.2	Домашні господарства
EF.3	У весь інший світ

* Курсивом виділені підкатегорії, що додані та є доповненням до стандартних міжнародних категорій.

Постачальники (провайдери) послуг освіти

Постачальники (провайдери) послуг освіти (Providers (EP)) – суб'єкти, що одержують кошти в обмін на результати діяльності або за здійснення діяльності, що враховується в рамках допоміжних рахунків освіти.

Код	Опис коду для групування провайдерів за ступенями освіти відповідно до МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Код ступеня освіти за МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Опис коду для групування провайдерів за типом навчальних закладів, які в Україні забезпечують отримання відповідного ступеня освіти
EP.1	Початкова загальна освіта		
EP.1.1	Допочаткове навчання	0	Дошкільні навчальні заклади
EP.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	1	Середні загальноосвітні навчальні заклади 1 ступеня (1-3 (4) класи денних загальноосвітніх навчальних закладів)
EP.2	Середня освіта		
EP.2.1	Перший етап середньої освіти/Другий етап базової освіти	2	Середні загальноосвітні навчальні заклади 2 ступеня (5-9 класи денних і вечірніх загальноосвітніх навчальних закладів)
EP.2.2	Другий етап середньої освіти	3 (3В)	Середні загальноосвітні навчальні заклади 3 ступеня (10-11 (12) класи денних і вечірніх загальноосвітніх навчальних закладів), ПТНЗ, учні (слушачі) яких здобувають повну загальну середню освіту і кваліфікацію "кваліфікований робітник"
EP.3	Післясередня, не вища освіта	4 (4В)	ПТНЗ, учні (слушачі) яких після отримання повної загальної середньої освіти здобувають кваліфікацію "кваліфікований робітник"
EP.4	Перший етап вищої освіти	5A 5B	ВНЗ III-IV рівнів акредитації ВНЗ I-II рівнів акредитації
EP.4.1	Вища освіта у ВНЗ I-II рівнів акредитації	5B	ВНЗ I-II рівнів акредитації
EP.4.2	Вища освіта у ВНЗ III-IV рівнів акредитації	5A	ВНЗ III-IV рівнів акредитації

Код	Опис коду для групування провайдерів за ступенями освіти відповідно до МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Код ступеня освіти за МСКО (Міжнародна стандартна класифікація освіти)	Опис коду для групування провайдерів за типом навчальних закладів, які в Україні забезпечують отримання відповідного ступеня освіти
EP.5	Другий етап вищої освіти (аспірантура, докторантura) та освіта, не розподілена за ступенями/післядипломна освіта	б/-	ВНЗ та наукові установи, що мають аспірантури, докторантuri/ ВНЗ та інші навчальні заклади післядипломної освіти

Функції

Функції (Functions (EC)) – види наданої продукції (товарів і послуг) у межах виконаної діяльності, що враховується в рамках допоміжних рахунків освіти.

Код	Опис коду	Код СКП (CPA)
EC.1	Послуги у сфері освіти	80.0
EC.2	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	
EC.2.1	Медичні послуги	85
EC.2.2	Послуги харчування	55.51
EC.2.3	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)	75/40, 74.12.0, 60.22.0, 45.21.1
EC.3	Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	
EC.3.1	Інвентар та обмундирування	52.41,52.43
EC.3.2	Транспортні послуги	60.23.0
EC.3.3	Підручники та канцелярські товари	52.47
EC.3.4	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендій, субсидій, поточні трансфери, капітальні трансфери	74.12.0

Додаток 2

Розподіл годин викладання в загальноосвітніх навчальних закладах (на основі наказів Міністерства освіти та науки України від 29.11.2005 р. №682; від 23.02.2004 р. № 132, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 05.02.2009 р. № 66; від 20.05.2003 р. № 306 "Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи")

Навчальні класи	Кількість годин викладання на тиждень	Розподіл годин викладання на тиждень у %	Розподіл годин викладання на тиждень за освітніми ступенями у %
1-й	19,5	6,18	
2-й	19,5	6,18	
3-й	21,5	6,81	
4-й	21,5	6,81	1-4 Й =25,98
5-й	24,5	7,77	
6-й	26,5	8,40	
7-й	29,5	9,35	
8-й	29,5	9,35	
9-й	30,5	9,67	5-9 Й = 44,54
10-й	31,5	9,98	
11-й	31,5	9,98	
12-й	30,0	9,51	10-12 Й = 29,48
Усього	315,5	100,00	100,00

Додаток 3

Розподіл витрат домогосподарств на супутню продукцію освіти у

2003/2004 навчальному році

(за даними вибіркового модульного обстеження домогосподарств "Здоров'я та освіта", Світовий банк)

Освітній ступень	Середні витрати на одного учня / студента (грн.)			
	Підручники та канцелярські товари	Утримання навчальних приміщень	Шкільна форма або інший одяг	Харчування / житло
Початкова та середня освіта	50	24	181	252
Професійно-технічна освіта	63	37	219	568
Вища освіта I-II рівнів акредитації	95	59	265	900
Вища освіта III-IV рівнів акредитації	91	85	295	883

Додаток 4
Аналітичні таблиці допоміжних (сателітних) рахунків освіти,
Україна 2007 рік

Таблиця 1. Розподіл витрат на освіту по провайдерах (постачальниках послуг) та функціях

		EC.1	EC.2	EC.2.1	EC.2.2	EC.2.3	EC.3	EC.3.1	EC.3.2	EC.3.3	EC.3.4	(грн.)
		Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах закладів освіти	Медичні послуги	Послуги картиування	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, виробничі, будівництво та ремонт (капітальні витрати)	Другорядна діяльність, що пов'язана з пільгованням	Інвентар та обмежені рузвантаж	Транспортні послуги	Підручники та хміларські товари	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери	Усього
ЕР.1	Початкова загальна освіта	8 448 639 160	3 199 441 214	8 601 016	1 482 567 583	1 698 272 615	579 684 470	338 964 768	40 087 347	113 860 470	86 771 886	12 227 824 844
ЕР.1.1	Допочаткове навчання	3 817 206 030	1 583 526 868	4 130 469	777 287 452	802 108 948	92 845 093	28 232 264	6 404 249	0	58 208 580	5 493 577 991
ЕР.1.2	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	4 631 493 131	1 615 914 346	4 470 547	715 280 132	896 163 667	486 839 377	310 732 504	33 683 098	113 860 470	28 563 306	6 734 246 853
ЕР.2	Середня освіта	10 297 948 763	3 592 924 069	9 940 091	1 580 398 159	1 932 585 818	1 082 468 833	690 901 900	74 893 087	253 164 423	63 509 424	14 973 341 671
ЕР.2.1	Перший етап середньої освіти/Другий етап базової	6 967 473 400	2 430 930 998	6 725 351	1 076 045 057	1 348 160 590	732 385 931	467 456 259	50 671 799	171 286 129	42 969 744	10 130 790 330
ЕР.2.2	Другий етап середньої освіти	3 330 475 368	1 161 993 071	3 214 740	514 353 102	644 425 228	350 082 902	223 445 641	24 221 288	81 876 293	20 539 680	4 842 551 341
ЕР.3	Післясередня, не вища освіта	1 849 261 111	589 646 105	1 984 441	243 974 330	337 687 274	663 689 320	59 200 424	29 957 139	14 688 703	559 843 053	3 102 556 536
ЕР.4	Перший етап вищої освіти	17 161 159 540	2 986 728 773	1 060 181	2 551 005 037	434 663 555	2 121 483 145	827 022 028	9 932 957	320 746 514	363 721 645	22 269 371 457
ЕР.4.1	Вища освіта у ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації	3 437 903 581	459 331 047	90 237	405 379 462	53 861 348	319 967 396	117 847 985	989 494	51 796 609	149 333 307	4 217 202 024
ЕР.4.2	Вища освіта у ВНЗ ІІІ-ІV рівнів акредитації	13 723 255 959	2 527 397 726	969 944	2 145 625 575	380 802 207	1 801 515 749	709 174 043	9 003 462	268 949 905	814 388 338	18 052 169 434
ЕР.5	Другий етап вищої освіти та освіта, не розподілена за ступенями/післядипломна освіта	772 499 840	35 367 183	72 609	620 687	94 673 888	29 365 646	1 287 657	5 297 957	0	22 780 033	897 232 669
	Усього	38 529 568 413	10 464 107 345	21 658 338	5 884 565 857	4 557 883 150	4 476 691 414	1 917 376 776	160 228 486	702 460 110	1 696 626 042	53 470 367 177

Таблиця 2. Розподіл витрат на освіту по фінансуючих організаціях (джерелах фінансування) та провайдерах (постачальниках послуг)

(грн.)

		EP.1	EP.1.1	EP.1.2	EP.2	EP.2.1	EP.2.2	EP.3	EP.4	EP.4.1	EP.4.2	EP.5		
		Початкова загальна освіта	Допочаткова навчання	Початкова освіта/ Перший етап базової освіти	Середня освіта	Перший етап середньої освіти/Другий етап базової освіти	Другий етап середньої освіти	Після-середня, не вища освіта	Перший етап вищої освіти	Вища освіта у ВНЗ І-ІІ рівням акредитації	Вища освіта у ВНЗ ІІ-ІV рівнях акредитації	Другий етап вищої освіти та освіта, не розмежована за ступенями/ післядипломна освіта	Усього	
EF.1	Державний сектор	11 140 530 178	6 267 741 781	5 882 788 388	13 080 168 184	8 848 882 846	4 230 273 319	2 680 287 386	12 880 783 326	2 758 213 888	10 131 519 328	606 183 068	40 288 880 120	
EF.1.1.	Центральний уряд	106 453 287	32 511 880	72 841 387	182 182 422	108 730 767	62 461 886	2 161 148 888	11 862 351 688	1 888 716 806	8 985 635 084	289 867 388	14 670 791 636	
EF.1.1.1	Міністерство освіти та науки	81 838 802		61 838 802	187 486 224	93 028 360	44 467 884	2 135 036 882	8 100 137 818	1 228 602 401	6 871 534 916	4 887 813	10 438 395 818	
EF.1.1.2	Міністерство внутрішніх справ	30 883 727	30 883 727						443 820 198		443 820 196		474 703 822	
EF.1.1.3	Міністерство культури і туризму	8 678 088			9 576 098	21 282 090	14 405 983	6 886 108		282 068 718	3 670 202	228 393 516	16 853 582	279 785 488
EF.1.1.4	Міністерство оборони													
EF.1.1.5	Міністерство охорони здоров'я								784 280 088	3 504 577	780 755 512	78 852 818	884 212 706	
EF.1.1.6	Міністерство праці і соціальної політики								17 988 388	9 167 495	8 798 893	884 238	18 850 827	
EF.1.1.7	Міністерство аграрної політики								8 890 387	1 283 808 420	492 728 113	801 178 307	11 847 626	1 812 644 381
EF.1.1.8	Міністерство транспорту та зв'язку								274 631 868	80 484 455	184 147 501	84 992	274 716 648	
EF.1.1.9	Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту								86 805 318	12 363 448	83 241 871	683 478	86 188 796	
EF.1.1.10	Міністерство фінансів								220 655 791	10 320 623	210 315 168	21 206 828	241 841 417	
EF.1.1.11	Інші міністерства та відомства	3 154 880	1 628 163	1 526 497	3 384 108	2 295 414	1 097 694	8 120 740	388 824 378	25 874 291	363 450 085	184 077 700	688 071 583	
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	11 035 078 880	5 225 229 901	5 809 846 989	12 817 873 742	8 740 152 088	4 177 821 654	529 150 396	1 038 381 768	892 498 394	145 883 362	205 505 701	26 728 088 486	
EF.2	Недержавний сектор	1 087 284 887	235 838 200	861 468 487	1 888 186 607	1 280 907 486	812 278 022	422 288 161	8 378 838 132	1 457 888 026	7 820 850 107	382 088 800	13 179 487 067	
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	2 314 818	313 900	2 001 016	4 448 184	3 010 266	1 438 917	88 831 700	328 480 300	51 209 050	275 281 250	184 682 900	687 888 000	
EF.2.2	Домашні господарства	1 084 878 761	235 522 300	849 457 451	1 888 738 323	1 277 897 219	610 839 104	362 487 461	8 062 147 882	1 406 778 974	7 645 368 858	207 488 700	12 686 818 067	
EF.3	Усього іншій світ													
	Усього	12 227 824 844	6 493 577 881	6 794 248 853	14 873 341 871	10 130 790 330	4 842 561 341	3 102 588 638	22 289 371 467	4 217 202 024	18 062 188 434	887 232 888	53 470 387 177	

Таблиця 3. Розподіл витрат на освіту по фінансуючих організаціях (фінансових агентах) та функціях

(тис.)

	EC.1	EC.1	EC.2.1	EC.2.2	EC.2.3	EC.3	EC.3.1	EC.3.2	EC.3.3	EC.3.4		
	Послуги у сфері освіти	Другорядна діяльність у межах заспідження освіти	Маркетні послуги	Послуги харчування	Адміністративні послуги/Комунальні, фінансові, підрядничні, будівництво та ремонт (матеральні витрати)	Другорядна діяльність, що пов'язана з плачевним	Інвестор та обмежування	Транспортні послуги	Підприємства іншеземської та зарубіжної	Фінансові послуги/трансфери населенню, стипендій, субсидій, поточні трансфери, капіталові трансфери	Усього	
EF.1	Державний сектор	31 874 640 719	8 240 351 708	21 658 338	2 018 802 583	4 202 090 787	2 181 887 684	144 833 717	180 228 486	180 188 448	1 886 828 042	40 286 880 120
EF.1.1.	Центральний уряд	12 247 528 107	717 318 482	2 893 212	190 446 598	523 878 883	1 605 945 067	27 465 966	38 881 126	178 121 786	1 380 678 208	14 570 791 636
EF.1.2	Обласні бюджети/ Місцевий уряд	19 827 112 812	5 623 033 246	18 786 126	1 828 167 017	3 878 111 104	575 942 627	117 387 751	121 547 368	1 077 884	335 849 832	26 728 088 486
EF.2	Недержавний сектор	8 854 827 700	4 223 756 637		3 867 983 274	356 792 383	2 284 803 720	1 772 643 059		622 280 881		18 173 487 057
EF.2.1	Приватні фірми та корпорації	687 689 000										687 689 000
EF.2.2	Домашні господарства	8 067 258 700	4 223 756 637		3 867 983 274	356 792 383	2 284 803 720	1 772 643 059		622 260 661		12 586 818 067
EF.3	Уесь інший світ											
	Усього	38 629 668 419	10 484 107 546	21 658 338	6 884 586 657	4 657 883 160	4 478 881 414	1 817 376 778	180 228 486	702 480 110	1 886 828 042	63 470 387 177